

Correspondentie deze rubriek betreffende te richten aan:
Dr. A. H. B. Schuurs, Stadionweg 53, 1077 RZ Amsterdam.

ONCOLOGIE I

Vroegdiagnostiek van hoofd-halstumoren

Cursusgever: J. L. N. Roodenburg

In deze ééndaagse cursus wordt een aantal aspecten besproken die een rol spelen bij de vroegdiagnostiek van hoofd-halstumoren. De toegestuurde handleiding wordt daarbij als leidraad gebruikt, terwijl als basis voor de cursus het boek 'Oncologie' onder redactie van Zwaveling et al. (1985) is gekozen.

Carcinogenese en biologisch gedrag van maligne tumoren

In het eerste uur komen de carcinogenese en incidentie van hoofd-halstumoren aan

komt ook de TNM-classificatie aan de orde.

Patiëntenonderzoek

Inleidend op een op video gezette diaband van het Koningin Wilhelmina Fonds, worden de verschillende fasen bij het onderzoek van een patiënt toegelicht. Deze diaband 'halskliermetastasen' gaat in op de algemene en speciale anamnese, fysische diagnostiek, differentiële diagnostiek en onderzoek van lymfkliermetastasen. Zoals geldt voor ieder onderdeel van deze cursus is er ook nu ruimschoots gelegenheid voor vragen en opmerkingen.

Als oefening voor het juist registreren van de grootte van de afwijking dient de diameter van een tiental getekende figuurtjes geschat te worden. Ieder kan later zelf zijn schatting met een lineaal controleren.

goed- en kwaadaardige afwijkingen van de orale weke delen en botafwijkingen wordt de vroegdiagnostiek van hoofd-halstumoren nog eens benadrukt: 'Hoe kleiner je de gezwellen vangt, hoe groter de kans op succes'.

Patiëntenbespreking

Na de pauze passeren een vijftal patiënten in de vorm van dia's uitgebreid de revue. Om de beurt wordt de cursisten gevraagd om anamnese, onderzoek en differentiële diagnose-suggesties te doen. De opgedane kennis van deze dag kan nu in praktijk worden gebracht.

BEOORDELING

Deze dag kan van harte als 'opfrisser' voor

Afb. 1. Een 75-jarige man met een leukoplakie van de onderlip. Patiënt weigerde behandeling.

Afb. 2. Na twee jaar bleek zich een plaveiselcarcinoom te hebben ontwikkeld.

bod. Een tandarts zal gemiddeld één keer per 1-3 jaar geconfronteerd worden met een patiënt met een oncologische aandoening. Tekst- en klinische dia's dragen bij aan de duidelijkheid van het gedoocerde.

Classificatie van hoofd-halstumoren

Bij de classificatie van hoofd-halstumoren wordt kort aandacht besteed aan de histologie. Vervolgens worden de lokalisatie van de tumor, de grootte en uitbreiding, regionale lymfkliermetastasen en metastasen 'op afstand' besproken. Hierbij

Een volgende praktische oefening vindt plaats door grootte en consistentie met behulp van aftasten te bepalen van vijf vormsels die in schuimrubberblokken liggen ingebed.

Het laatste onderdeel vóór de lunch is een demonstratie van het palperen van de verschillende lymfklierstations in het hoofd-halsgebied. De cursisten oefenen dit onderdeel bij elkaar.

Vroegdiagnostiek

Aan de hand van dia's van verschillende

de tandarts-algemeen practicus worden aanbevolen. De cursus is vrij algemeen van aard en zeker niet te specialistisch. De eventuele vervolgcursus Oncologie II: 'Therapie voor hoofd-halstumoren en de consequenties voor tandheelkundig (be)handelen' zal op het eerste gezicht misschien niet iedere tandarts aanspreken, maar zal zeker bijdragen aan een bredere basis en terzake kundigheid van de tandarts.

N. Koopmans - van der Wal